

N:o 32.

Ank. till Riksd. kansli den 1 mars 1898, kl. 1 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion angående inskränkning uti den lagstadgade annonseringen beträffande konkurser.*

Uti en inom Andra Kammaren väckt och derifrån till lagutskottet hänvisad motion n:o 55 erinrar herr *Mallmin* derom, att 1895 års Riksdag i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes låta utreda, om och i hvilka fall inskränkning i den genom lag och författningar stadgade legala annonseringen kunde ega rum, och för Riksdagen framlägga förslag i ämnet, men att denna Riksdagens framställning icke föranledt den åtgärd, som dermed afsetts, och fortsätter:

Att en allmän revision af lagens stadganden i fråga om den legala annonseringen är af behovet påkallad, derom vore motionären fullt öfvertygad, och detta behof torde få anses så mycket mer i ögonen fallande, som en väl behöflig skattelindring skulle beredas mången, om den nu obligatoriska annonseringen blefve inskränkt. För sin del skulle motionären helst se, om en sådan allmän revision kunde ega rum; men då Kongl. Maj:t för icke länge sedan afslagit Riksdagens gjorda framställning i detta syfte, ville han för närvarande icke väcka motion derom. Endast om ändring i några fall af lagens stadgande i fråga om den legala annonseringen hade han ansett sig nu böra göra framställning. Denna ändring afsåge vissa paragrafer af konkurslagen.

Ingen torde kunna förneka, att icke konkursbon, borde så vidt ske kan, förskonas från bördan af den till intet gagnande tredubbla annon-

sering, som nu egde rum. Man kunde väl utan att behöfva blifva motsagd påstå, att konkurssmassor i allmänhet icke befunne sig i den ekonomiska ställning, att större utgifter, än omständigheterna nödvändigt kräfde, borde dem åläggas för konkursernas annonsering och bringande till slut. De, som hade blifvit nödgade att afstå all sin egendom till borgenärers förnöjande, voro ingalunda i den ställning, att några till intet gagnande utgifter borde dem åläggas. Ty det vore en känd sak, att den ekonomiska ställningen vid de allra flesta konkurser vore sådan, att vederbörande konkursförvaltning måste iakttaga all sparsamhet för att kunna inskränka konkurssmassans utgifter. En del af konkurssmassorna befunne sig till och med i det sorgliga läge, att icke några som helst tillgångar funnes för att ens kunna bestrida annonseringskostnaden. Statsverket finge icke sällan träda emellan för att, då tillgångar saknades, gälda vederbörande domares kostnad i och för annonsering af kungörelser om offentliga stämningar i konkurser.

Man hade förmenat, att de kostnader, hvilka för den enskilde förorsakades genom nu ifrågavarande annonsering, icke uppginge till det belopp, att för deras nedbringande en revision af gällande bestämmelser rörande denna annonsering kunde anses vara af behovet påkallad. Men motionären ville fästa uppmärksamheten på, att i nu gällande konkurslag förekomme en mängd fall, då man af lagen ålades att verkställa en tredubbel, ganska dyr annonsering i allmänna tidningarne. Några exempel på huru mångfaldig denna annonsering nu vore och att den för mången, ja, de allra flesta konkurssmassor vore betungande, ville motionären anföra:

Konkurslagens 6 § mom. 3 bestämde, att den gäldenär, hvilkens vistelseort vore obekant, skulle genom kungörelse 3 gånger i allmänna tidningarne kallas att inställa sig; i § 8 stadgades, att deltagare i död gäldenärs bo, hvilka vore okända eller vistades utrikes, skulle kallas genom kungörelse 3 gånger i allmänna tidningarne att inom viss tid förklara sig i konkursfrågor; § 15 föreskrefve, att offentlig stämning i alla konkurser skulle kungöras 3 gånger i allmänna tidningarne, och detta oaktadt, att borgenärerna skulle underrättas om konkursen genom bref och dessutom genom annonsering i vederbörande ortstidning; § 59 innehölle, att gode män, sysslomän och rättens ombudsman egde kalla borgenärerna genom kungörelse i allmänna tidningarne 3 gånger att höras rörande boet och dess förvaltning; § 74 föreskrefve, att, om frågan om jäf skulle vid urtima ting behandlas, domaren skulle kungöra 3 gånger i allmänna tidningarne om tiden därför; § 80 bestämde, att om borgenär efter inställelsedagen anmälde fordringsanspråk, skulle

kallelse till förhör 3 gånger i allmänna tidningarne införas; i § 86 stadgades, att föreläggandet om anmäld fordrans fästade med ed skulle, om borgenär underlåtit uppgifva, hvar han eller hans ombud träffades, införas 3 gånger i allmänna tidningarne; § 89 föreskrefve, att tiden för pröfning af jäf mot edgångsbevis skulle af rätten kungöras 3 gånger i allmänna tidningarne; och § 120 bestämde slutligen, att tiden för klander af utdelningsförslag skulle kungöras af rätten eller domaren 3 gånger i allmänna tidningarne.

I alla dessa och måhända andra fall föreskrefve gällande konkurslag en tredubbel annonsering, hvilken ofta åstadkomme oreda och alltid ökade och onödiga utgifter för vederbörande konkursmassor, utan att, såsom allmänt känt vore, den ringaste nytta med de upprepade annonseringarne vore förenad. Det vore motionären icke obekant, att i flere konkurser de här ofvan uppräknade fall, då en tredubbel annonsering skall ega rum, icke alltid förekomme. Men å andra sidan inträffade ofta, att t. ex. de kallelser till borgenärssammanträden, som enligt § 59 af gällande konkurslag utfärdades af gode män i konkursen, sysslomän och rättens ombudsman, måste införas upprepade gånger under handläggning af samma konkurs.

Med sistberörda kallelser till borgenärssammanträden förhölle det sig i öfrigt så, att detsamma icke behöfde införas och vanligen icke heller infördes första gången förr än tio dagar före sammanträde. De allmänna tidningarne, hvori kungörelserna intoges, hunne således i de flesta fall, särskildt der postgången icke vore snabb, icke ens fram till den ort, der konkursen inträffat och sammanträdet hölles, äfven om den legala annonstidningen skulle i orten vara tillgänglig, hvilket sällan torde vara förhållandet. Ty såsom nogsamt bekant vore, hade den tidning, hvori spridning borde lemnas åt legala tillkännagifvanden, en så obetydlig läsekrets, att denna utom hufvudstaden nästan uteslutande vore inskränkt till länsstyrelserna, domare och magistraterna i städerna. Till kretsen af den stora allmänheten, som kunde hafva intresse af att få reda på tiden för ett konkurssammanträde, trängde tidningen säkerligen aldrig.

I förbigående kunde jemväl erinras derom, att annonseringskostnaden i den legala annonstidningen vore, med afseende å tidningens smala spalter, ganska hög och blefve vid upprepade annonseringar genom den nu anbefalda tredubbla annonseringen mycket betungande. De, som hårdast drabbades af denna tunga, vore just konkursmassorna, hvilka, såsom ofvan påpekats, sannerligen behöfde all möjlig lindring i sina utgifter.

På grund af hvad motionären sålunda anfört och under åberopande af hvad tillförene hos Riksdagen i ärendet förekommit, hemställer motionären, att Riksdagen måtte för sin del besluta, att i alla de paragrafer af gällande konkurslag, hvari enligt samma lag finnes föreskrifvet, att kungörelser rörande konkurser skola i allmänna tidningarne införas tre gånger, en sådan ändring i lagens stadganden härutinnan måtte vidtagas, att annonsering af sagda kungörelser behöfver allenast en gång i samma tidningar ega rum, och har motionären anhållit att lagutskottet, om motionen vunne dess understöd, måtte i vederbörande §§ af konkurslagen föreslå de redaktionsändringar, som kunde finnas erforderliga.

---

Äfven om utskottet kan gifva motionären rätt deruti, att en inskränkning af den uti gällande konkurslag föreskrifna annonsering i allmänna tidningarna kan ur synpunkten af behofvet utaf en minskning i de kostnader för konkursmassan, hvilka denna annonsering medför — kostnader, hvilkas betydelse likväl, enligt utskottets mening, af motionären öfverskattats — i vissa fall betraktas såsom önskvärd, så kan utskottet dock icke vara ense med motionären, då han föreslår en allmän inskränkning i det antal af tre gånger, hvilket nu i regel är bestämdt för en konkurskungörelses införande i allmänna tidningarne, till *en enda* gång. Åtskilliga af de kungörelser, som beröra konkursärenden, äro nemligen af sådan vigt, att det ej kan anses onödigt, att desamma kungöras mera än en gång, då härigenom onekligen vinnes ökad garanti, att de personer, hvilkas intressen deraf beröras, om desamma erhålla kännedom.

Visserligen torde den legala annonstidningen ej hafva stor spridning bland allmänheten, men deri införda annonser af ifrågavarande art upptagas dock vanligen af de mera spridda tidningarne och komma på detta sätt till en större allmänhets kännedom. Förbiseenden och derigenom minskad utsigt för allmänheten att af annonsen erhålla kännedom ega likväl uppenbarligen lättare rum, om annonsen i förstnämnda tidning införas endast en gång.

Utskottet anser sig för öfrigt böra fästa uppmärksamheten derå, att, såsom motionären sjelf erinrat, Kongl. Maj:t icke funnit skäl bifalla den af 1895 års Riksdag framställda anhållan om utredning angående möjligheten af inskränkning i allmänhet i den legala annonseringen, och det synes vid sådant förhållande utskottet icke lämpligt att nu göra förnyad särskild framställning om inskränkning i den annonsering, som

anbefalles i konkurslagen. Då Riksdagens förenämnda skrifvelse af den 3 maj 1895 föredrogs i statsrådet den 29 maj 1896, anförde nemligen föredragande departementschefen, att han, som fann sig icke kunna förorda den af Riksdagen begärda utredningen, ansåg Riksdagens framställning endast böra föranleda dertill, att, när förslag till nya lagar eller författningar eller till ändring i äldre sådana af annan anledning upprättades, de af Riksdagen framhållna omständigheter i förekommande fall toges i betraktande.

Under sådana förhållanden hemställer utskottet,

att förevarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 1 mars 1898.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

---

#### Reservation

af herr *Husberg* i afseende å vissa delar af utskottets motivering.

---

Herr *Rudebeck* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.

---